

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Комунальний заклад вищої освіти
«КАМ'ЯНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»
Дніпропетровської обласної ради

Розглянуто і схвалено на засіданні
методичної ради Кам'янського
медичного коледжу
Протокол № 1 від 3.09.2019 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО РОЗРОБКИ РОБОЧИХ ПРОГРАМ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

м. Кам'янське

Передмова

Навчальна програма дисципліни є складовою стандарту вищої освіти закладу вищої освіти та визначає роль і значення відповідної навчальної дисципліни у підготовці та майбутній професійній діяльності фахівця; основні риси творчої діяльності, необхідні для успішної роботи, а також характер навчально-пізнавальних проблем і завдань, що сприяють формуванню цих рис; найважливіші світоглядні ідеї та категорії, що підлягають засвоєнню на конкретній змістовній основі; зміст навчання з дисципліни; очікувані результати навчання, тобто систему умінь, якими повинні оволодіти здобувачі освіти.

У цілому, зазначені компоненти навчальної програми є конкретним відображенням цілей навчання, на досягнення яких повинні бути спрямовані зусилля викладачів і здобувачів освіти у процесі навчання.

Навчальні програми дисциплін розробляються згідно з вимогами відповідних освітньо-професійних програм (ОПП) підготовки фахівців та навчальних планів.

При розробці навчальних програм треба врахувати перспективні напрями розвитку відповідної науки й галузі; новітні досягнення науки, техніки і технологій; забезпечити наступність та необхідні міждисциплінарні зв'язки, мотивацію навчання, виховання інтересу до спеціальності, розуміння суспільної значущості своєї праці.

I розділ

1. Документи і форми навчально-методичного забезпечення

Відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» заклади вищої освіти мають право самостійно вирішувати питання складу та змісту навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням вимог законодавства.

Основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни, вимоги до змісту якої встановлені п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (програма навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті). Програма навчальної дисципліни, передбачена п. 12 ч. 3 ст. 34 та ч. 7 ст. 35 Закону України «Про вищу освіту», є одним із складників робочої програми.

Законодавство (п. 2.4 Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 № 689) також передбачає створення контрольних завдань для оцінювання рівня знань студентів при проведенні акредитації спеціальності (освітньої програми). Відповідно до законодавства у Кам'янському медичному коледжі (далі –

коледж) такі контрольні завдання створюють за обов'язковими дисциплінами, передбаченими освітньою програмою.

Інші документи і форми навчально-методичного забезпечення дисципліни – підручники та навчальні посібники, а також авторські матеріали, розроблені викладачем:

- силабуси;
- конспекти лекцій;
- методичні вказівки та рекомендації;
- індивідуальні завдання;
- збірники ситуаційних завдань (кейсів);
- приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань;
- комп'ютерні презентації;
- ілюстративні матеріали;
- каталоги ресурсів тощо.

Викладач може надавати здобувачам освіти посилання на доступну для них наукову, навчальну та методичну літературу, а також на електронні ресурси та інші джерела інформації, у тому числі іноземні та міжнародні, які мають дозвіл власника авторських прав на вільне використання в освітньому процесі.

Як джерела інформації рекомендовано здобувачам освіти доступні для них:

- друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання;
- електронні видання;
- відкриті державні реєстри;
- оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших установ та організацій;
- відкриті бази даних;
- аудіо - та відеозаписи;
- інші матеріали та джерела інформації.

2. Збереження та доступність

Робоча програма та інше навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни зберігаються у встановленому коледжем порядку, що забезпечує викладання дисципліни, у групі забезпечення освітньої програми або на електронних ресурсах.

Здобувачам вищої освіти забезпечується вільний та зручний постійний доступ до робочої програми та іншого навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни (з урахуванням вимог законодавства щодо інформації з обмеженим доступом).

Рекомендовані для вивчення дисципліни література та інші джерела інформації доступні здобувачам освіти на безоплатній основі, зокрема:

- у бібліотеці коледжу;
- на електронних ресурсах коледжу;
- у визначених в робочій програмі відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо;

- на зазначених у робочій програмі зовнішніх електронних ресурсах, що надають вільний доступ до інформації.

3. Авторське право

Робочі програми навчальних дисциплін (у пропонованому форматі) не є об'єктами авторського права та інтелектуальної власності, що зазначено у ст. 8 Закону України про авторське право та суміжні права.

II розділ

1. Робоча програма навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом коледжу, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в коледжі.

Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання тощо;
- встановлення відповідності змісту освіти освітній програмі та стандартам вищої освіти під час акредитації;
- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті;
- робочі програми навчальних дисциплін, мають щорічно переглядатись та обговорюватись на засіданнях циклових комісій.

2. Структура робочої програми навчальної дисципліни

2.1. У структурі робочої програми передбачено такі складові:

- загальна інформація: назва навчальної дисципліни, заклад вищої освіти, назва циклової комісії, яка відповідає за викладання дисципліни;
- розробник(и) - викладач чи викладачі, які розробили робочу програму;
- мета вивчення дисципліни ;
- обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (відповідно до ст. 50 Закону України «Про вищу освіту»);
- статус дисципліни: обов'язкова чи вибіркова. (відповідно до освітньої програми);
- передумови для вивчення дисципліни (наприклад, перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання тощо);
- очікувані результати навчання з дисципліни ;
- критерії оцінювання результатів навчання;
- засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування ;

- програма навчальної дисципліни: основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності) теми теоретичних, практичних (семінарських та лабораторних) занять, орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань;

- форми поточного та підсумкового контролю;
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою);
- рекомендовані джерела інформації.

2.2. Мета навчальної дисципліни

Для обов'язкових дисциплін у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Зокрема, тут можуть бути наведені визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркових дисциплін може бути наведено коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни.

2.3. Результати навчання

Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання) та деталізувати їх.

Формулювання результатів навчання мають зазначити рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

2.4. Критерії оцінювання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

2.5. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проєкти;
- командні проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації ;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

3. Розроблення та затвердження робочої програми

Робоча програма навчальної дисципліни у коледжі розробляється як окремий документ в електронній та паперовій формі і зберігається у визначеному коледжем порядку. Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисциплін на наступний семестр (навчальний рік).

Робоча програма навчальної дисципліни затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в коледжі.

Джерела інформації

1. Закон України «Про освіту». Редакція чинна з 19.01.2019. – Електронний ресурс. – Режим доступу: [https://www.pedrada.com.ua/files/articles/1484/Zakon Pro osvitu 2019 Pedrada.pdf](https://www.pedrada.com.ua/files/articles/1484/Zakon_Pro_osvitu_2019_Pedrada.pdf)
2. Закон України «Про вищу освіту» / Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2233-VIII від 07.12.2017, ВВР, 2018, № 2, ст.8 № 2443-VIII від 22.05.2018. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.help/law/1556-VII/edition 01.01.2019>.
3. Постанова КМУ від 30.12.2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»// Законодавство України. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p>
4. Лист МОН України № 1/9 – 434 від 09.07.2018 р. «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»// 09.07.2018 р. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61422/

Структура робочої програми навчальної дисципліни

Комунальний заклад вищої освіти
«КАМ'ЯНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»
Дніпропетровської обласної ради»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ .20__ _____ В.Л. Сотник

_____ .20__ _____ В.Л. Сотник

_____ .20__ _____ В.Л. Сотник

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ (шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

_____ (шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 223 Медсестринство

_____ (назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма Сестринська справа

_____ (назва спеціалізації)

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Ступінь вищої освіти Бакалавр / молодший спеціаліст

Складена відповідно до навчального плану, затвердженого в _____ 201__ році,

навчальної програми, затвердженої Міністерством охорони здоров'я України в 20__ р

(назва установи, що затвердила, в якому році)

Іспит _____

(семестр)

Диференційний залік _____

(семестр)

Викладач: _____

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії

(назва циклової комісії)						
Протокол №	від	.	.	20	голова циклової комісії	
						(підпис) (ПБ)
Протокол №	від	.	.	20	голова циклової комісії	
						(підпис) (ПБ)
Протокол №	від	.	.	20	голова циклової комісії	
						(підпис) (ПБ)
Протокол №	від	.	.	20	голова циклової комісії	
						(підпис) (ПБ)

Робоча програма навчальної дисципліни

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань

22 Охорона здоров'я

Спеціальність

223 Медсестринство

Освітньо-професійна програма

Рівень вищої освіти

Ступінь вищої освіти

Форма навчання

Денна / Вечірня

Розробники:

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Статус дисципліни: обов'язкова / вибіркова

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС: –

Розподіл годин з дисципліни

Курс	Семестр	Загальна кількість годин	З них:				
			Теоретичні заняття	Практичні заняття	Лаборато рні роботи	Контрольні роботи	СПРС
Разом							

Дисципліна вивчається в групах

20 ____ /20 ____ н.р. _____ курс
 _____ курс
 _____ курс

20 ____ /20 ____ н.р. _____ курс
 _____ курс
 _____ курс

20 ____ /20 ____ н.р. _____ курс
 _____ курс
 _____ курс

Мета вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни

Очікувані результати навчання з дисципліни

Критерії оцінювання результатів навчання

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Програма навчальної дисципліни

Тематичний план

№ з/п	Тема	Загальна кількість годин	З них:		
			теоретичні заняття	практичні заняття	самостійна робота
1.					
2.					
3.					
	Всього:				

Тематичний план теоретичних занять (лекцій)

№ п/п	Тема	Кількість годин	Джерела інформації
1.			
2.			
3.			
	Всього:		

Тематичний план практичних (семінарських) занять

№ п/п	Тема	Кількість годин	Джерела інформації
1.			
2.			
3.			
	Всього:		

Тематичний план самостійної позааудиторної роботи здобувачів освіти

№ п/п	Тема	Кількість годин	Джерела інформації
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
	Всього:		

Теми для самостійного вивчення здобувачам освіти

№ з/п	Розділ Тема	Питання самостійного вивчення	Кількість годин	Контроль	№ НМК
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань

Планування навчального матеріалу

№ з/п	Назва розділів і тем	Вид заняття	Кількість годин		Вид аудиторної самостійної роботи / практичні навички	Форми контролю	Джерела інформації
			аудиторних	СПРС			
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

Форми поточного та підсумкового контролю

Форма поточного контролю - усна або письмова.

Види поточного контролю:

- індивідуальний або груповий;
- контрольна робота;
- опитування;
- індивідуальна або групова презентація (представлення виконаного завдання);
- аналіз ділових ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту);
- розрахункові завдання;
- тести;
- підготовка есе;
- підготовка реферату;
- ділові ігри;
- захист виконаних завдань та ін.

Рубіжний та підсумковий контроль може проводитися у вигляді заліків, іспитів, контрольних робіт.

Забезпечення навчальної дисципліни

Джерела інформації

Основна

Додаткова

Наукові (фахові) статті

Електронні ресурси

